

Напрямки вдосконалення роботи електронного каталогу бібліотеки

Андрій Андрухів

Кафедра соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, Національний університет “Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м. Львів, вул. С. Бандери, 12,
E-mail: oai@lp.edu.ua

Abstract – Library digital catalog and possible directions for its improvement are considered.

Ключові слова – електронний каталог, пошук літератури, бібліотека, університет, книгозабезпеченість дисциплін, OPAC.

I. Вступ

Ядром та основою функціонування бібліотечно-інформаційних систем традиційно є електронний каталог (ЕК). Ефективність використання інформаційних ресурсів бібліотек та якість бібліотечних сервісів в багатьох випадках визначається лінгвістичними забезпеченням тематичного пошуку[1] в ЕК. Через невдало сформоване лінгвістичне забезпечення ЕК або взагалі його відсутність виникає ряд проблем пов'язаних із процесом пошуку літератури та користуванням ЕК.

Електронний каталог бібліотеки ВНЗ використовується в двох напрямках – пошук наявної літератури для дослідження предметних областей та формування списку літератури до дисципліни.

II. Формування списку літератури до дисципліни

Для вирішення задачі якісного та повного формування списку літератури до дисципліни викладач повинен знати про наявну літературу у фонді бібліотеки, вміти її знайти та постійно слідкувати за новими надходженнями в межах своєї предметної області. Полегшити процедуру формування списку літератури до дисципліни та підвищити показник книгозабезпечення допоможе інформаційна система, яка б рекомендувала такий список викладачу і той приймав рішення щодо включення деяких вибраних або всіх позицій у список літератури із робочої програми. При чому список формувався б із фонду бібліотеки, що в свою чергу підвищить книгозабезпеченість дисципліни[2], оборотність фонду та інформаційну забезпеченість.

В межах функціонування такої системи (що може бути повністю автономною, або частиною ЕК), задача формування списку літератури до дисципліни розбивається на такі підзадачі:

- формування списку релевантної до дисципліни літератури із фонду бібліотеки;
- ранжування списку літератури отриманого у п. 1;

- представлення сформованого списку літератури користувачу або експерту;

- розрахунок показника книгозабезпеченості.

Користувачами такої системи будуть:

- викладачі, що зацікавлені у формуванні якісних та повних списків літератури до дисципліни зокрема з метою поглиблення своїх знань у своїй предметній галузі;

- студенти, що з певних причин не отримали список рекомендованої літератури або прагнуть поглибити свої знання з певної дисципліни.

III. Пошук літератури для дослідження предметних областей

Типовий пошук наявної в бібліотеці літератури здійснюється за допомогою ЕК. Для забезпечення якісного пошуку в основі роботи каталогу повинні бути вирішені такі задачі:

1. формування списку літератури із фонду бібліотеки, що релевантна до введених користувачем ключових слів;

2. ранжування списку літератури отриманого у п.1;

3. представлення сформованого списку літератури користувачу;

Вирішення цих задач дозволить мінімізувати час роботи користувача для пошуку літератури та підвищити ефективність його роботи.

Висновок

Отже, при розвинутих процесах систематизації та предметизації, правильно організованому довідково-відсилковому апарату та довідково-бібліотечному обслуговуванні, інтеграції допоміжних баз знань у електронний каталог забезпечують більш повне та якісніше задоволення інформаційних потреб користувачів при пошуку літератури чи формування списку літератури до дисциплін.

Література

1. Яковлева Ю. В. Оцінка інформативності документів у пошукових системах наукових бібліотек. / Ю.В. Яковлева // Науково-технічна інформація. — К., 2004. — № 4 — С. 52–54.
2. Андрухів А. І. Система рекомендації літератури – новий веб-сервіс бібліотеки / А.І. Андрухів, Д. О. Тарасов // Інформатизація вищого навчального закладу: [зб. наук. пр.] / відп. ред. Д. В. Федасюк. – Л., 2012. – С. 53–57.